Korta analyser 2026:5

Försäkringskassan
Avdelningen för ledningsstöd och analys

Korta analyser är en rapportserie från Försäkringskassan som presenterar aktuell statistik och analys i ett kort format. I slutet av rapporten finns länkar om du vill läsa mer.

FK-nr: 116-54

Minskad sjukfrånvaro i alla branscher under 2025

Efter pandemin har sjukfrånvaron på grund av psykiatriska diagnoser och stressrelaterad psykisk ohälsa ökat. Men under 2025 vände trenden, och psykiatriska diagnoser har minskat mest. Sjukfrånvaron är fortfarande högst i offentlig sektor inom vård, skola och omsorg. I näringslivet blir fler personer sjukskrivna i stora privata företag, men i mikroföretagen blir sjukskrivningarna längre.

Längre sjukfrånvaro är en viktig aspekt av dagens arbetsliv som starkt påverkar både individ och samhälle. Samtidigt ser sjukfrånvaron olika ut i olika delar av arbetslivet. Sedan tidigare är det väl känt att sjukfrånvaron är omfattande inom kvinnodominerade branscher som vård, omsorg och sociala tjänster, som främst bedrivs inom regioner och kommuner. Sjukfrånvaron är också hög inom många mansdominerade branscher som tillverkning, bygg, hantverk och transport. Syftet med denna korta analys är att presentera sjukfrånvaron för olika branscher och sektorer, samt i företag av olika storlek, med särskilt fokus på utvecklingen under de senaste åren. När statistik över sjukfrånvaron redovisas efter bransch, sektor och företagsstorlek blir det tydligt att vissa delar av arbetsmarknaden och arbetslivet särskilt behöver uppmärksammas.

Efter pandemin har antalet startade sjukfall planat ut

Efter toppen under pandemin har sjukfrånvaron stabiliserats på en lägre nivå. Jämfört med 2024 minskade antalet startade sjukfall år 2025 med 5 procent till 86 startade sjukfall per 1 000 förvärvsarbetande. Kvinnor hade betydligt högre sjukfrånvaro än män, med 113 startade sjukfall per 1 000 förvärvsarbetande, jämfört med 61 bland män. Medelantalet sjukpenningdagar minskade under 2025 med 3 procent till 9,1 dagar. Även här var könsskillnaderna stora. Medelantalet var nästan dubbelt så högt för kvinnor (12,1 dagar) som för män (6,3 dagar) år 2025. De här skillnaderna har i stort sett varit konstanta de senaste 15 åren.

Använda mått på sjukfrånvaro

Analysen bygger på Sveriges officiella statistik och använder två mått:

- antal startade sjukfall per 1 000 förvärvsarbetande
- medelantal sjukpenning-dagar per förvärvsarbetande

Måttet startade sjukfall gäller för sjukfall som påbörjats under året och varat längre än 14 dagar. Alla ersatta sjuk-penningdagar är omräknade till nettodagar, det vill säga 2 dagar med halv ersättning räknas som 1 dag.

Arbetsgivare betalar i regel sjuklön de första 14 dagarna och först därefter ersätts sjukfrånvaron av den allmänna sjukförsäkringen. Med sjuk-frånvaro menas i denna analys sjukfrånvaro med läkarintyg som varat över 14 dagar med sjukpenning eller motsvarande.

Försäkringskassan

Sjukfrånvaron minskade 2025, särskilt i psykiatriska diagnoser

Psykiatriska diagnoser är den enskilt vanligaste orsaken till längre sjukfrånvaro som kräver läkarintyg. Under pandemin minskade antalet sjukskrivningar i dessa diagnoser, samtidigt som pandemirelaterade diagnoser och symptom ökade markant. Efter pandemin steg sjukfrånvaron i psykiatriska diagnoser igen, men den uppåtgående trenden bröts under 2025, i linje med den generella utvecklingen. Minskningen var störst för psykiatriska diagnoser, 12 procent, jämfört med 0,5 procent för muskuloskeletala diagnoser, 2 procent för skador och 3 procent för övriga diagnoser. Minskningen av startade sjukfall under 2025 är likartad för kvinnor och män inom alla diagnosgrupper.

> **Psykiatriska diagnoser är den enskilt vanligaste orsaken till längre sjukfrånvaro som kräver läkarintyg.**

Antal startade sjukfall per 1000 förvärvsarbetande efter diagnos

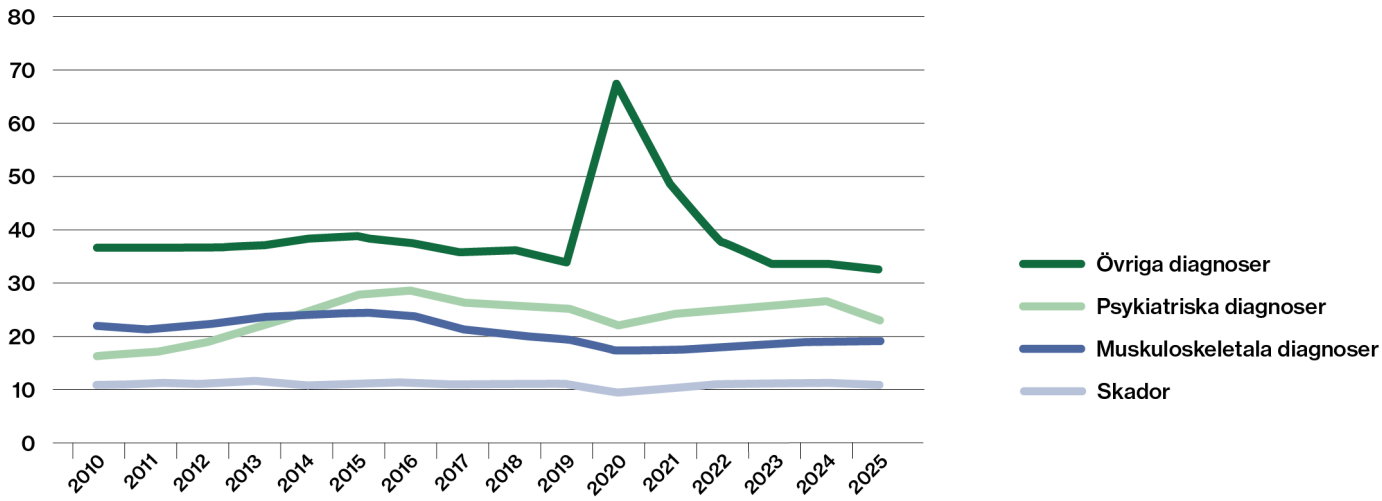

Högre sjukfrånvaro inom kommuner och regioner

Sjukfrånvaron är betydligt högre inom regioner och kommuner än inom det privata näringslivet. Detsamma gäller för statlig sektor, även om skillnaden gentemot privat sektor är betydligt mindre. Försäkringskassan har dock i tidigare analyser visat att andra faktorer än privat eller offentligt driven verksamhet har betydelse för sjukfrånvaron på en arbetsplats, exempelvis typ av verksamhet och personalsammansättning. Till exempel arbetar personer med hög sjukfrånvaro, som kvinnor och personal med kontaktyrken, i högre grad i regioner och kommuner. Fördjupad analys har också visat att mycket av skillnaderna mellan offentligt och privat utförd produktion av välfärdstjänster inom vård, skola och omsorg kan förklaras av personalsammansättningen. Under 2025 har sjukfrånvaron minskat i samtliga sektorer, men minskningen är något mindre uttalad inom regionsektorn, som främst bedriver hälso- och sjukvård.

Medelantalet sjukpenningdagar

Beräknas som antalet ersatta sjukpenningdagar dividerat med antalet förvärvsarbetande personer i åldern 17–69 år. Att medelantalet var 9,1 under 2025 betyder inte att varje förvärvsarbetande hade 9,1 sjukfrånvarodagar med sjukpenning. De allra flesta förvärvsarbetande har ingen sjukpenning alls från Försäkringskassan under ett år. Under 2025 hade 89 procent ingen sjukpenning alls (86 procent bland kvinnor och 92 procent bland män).

Lägre sjukfrånvaro i små och medelstora företag

En stor och tydlig skillnad finns i näringslivet mellan företag av olika storlek. De stora företagen har en sjukfrånvaro som är snarlik den som finns i statlig sektor, omkring 80 sjukfall per 1 000 förvärvsarbetande. Däremot har de mindre företagen, särskilt små och medelstora företag, en klart lägre sjukfrånvaro. Minst antal startade sjukfall finns i mikroföretagen (59 sjukfall per 1 000 förvärvsarbetande). Men när sjukfall väl startas i mikroföretagen så blir dessa mer långvariga. Medelantalet ersatta sjukpenningdagar i mikroföretagen är 8,2, vilket är något högre än bland företagen med fler anställda. Detta stämmer också väl med resultaten från en aktuell analys från Försäkringskassan om sysselsättningsformens betydelse för nyttjandet av sjukpenning. Den visade att företagare anställda i eget aktiebolag har få men långa sjukfall.

Startade sjukfall och medelantal sjukpenningdagar efter sektor och företagsstorlek 2025

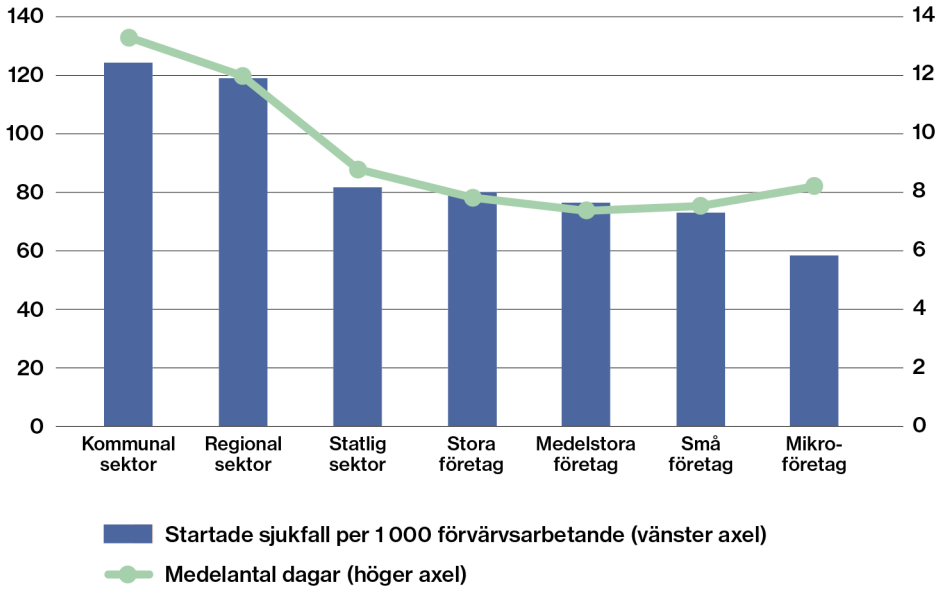

Företagsstorlek i privat sektor

I analysen har företagen grupperats på följande sätt efter storlek enligt EU-standard:

Stora företag:
250 eller fler anställda

Medelstora företag:
50-249 anställda

Små företag:
10-49 anställda

Mikroföretag:
Färre än 10 anställda

I offentlig sektor är nästan alla arbetsgivare stora med 250 anställda eller fler.

Det är väl känt sedan tidigare att stora företag har högre sjukfrånvaro än små företag, även om det är en öppen fråga vad detta beror på. Inom forskningen har ett antal möjliga förklaringar lyfts fram. En är att arbetsrelationerna är mer opersonliga på större företag, vilket försvagar anställdas tillfredsställelse och motivation i arbetet. Större företag kan också försäkra sig mot sjukfrånvaro och produktionsbortfall genom att ha fler anställda.

> Det är väl känt sedan tidigare att stora företag har högre sjukfrånvaro än små företag, även om det är en öppen fråga vad detta beror på.

Försäkringskassan

Det finns också flera möjliga förklaringar till att sjukfallen blir mer långvariga i de minsta företagen. Resurserna för en mer aktiv personalpolitik och systematiskt arbetsmiljöarbete kan vara mer begränsade i små företag. Möjligheterna till arbetsanpassningar eller alternativa arbetsuppgifter kan också vara begränsade. Ett litet företag är dessutom känsligare för sjukfrånvaro och produktionsbortfall, vilket gör att en sjukskriven person snabbt måste ersättas. Små företag kan därför ha starkare drivkrafter att förebygga sjukfrånvaro än att snabbt få tillbaka en anställd som blivit långtidssjukskriven.

Högst sjukfrånvaro inom branscherna vård, omsorg och sociala tjänster

Sjukfrånvaron varierar även mellan olika delar av arbetslivet som producerar olika typer av varor och tjänster. Oavsett mått är sjukfrånvaron klart högst inom branschen vård och omsorg och sociala tjänster. Antalet fall är 56 procent högre och medelantalet ersatta sjukpenningdagar 59 procent högre jämfört med arbetslivet som helhet. Kontaktyrke inom välfärdstjänsterna innebär ofta arbete nära människor i utsatta eller behövande situationer. Inom dessa verksamheter finns kända utmaningar i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, med exempelvis hög arbetsbelastning, men också fysiskt ansträngande arbete. Dessutom är risken att utsättas för hot och våld i arbetet hög inom vård, omsorg och sociala tjänster.

Särskilt hög är sjukfrånvaron för dem som arbetar med äldre, funktionsnedsatta, yngre barn och andra grupper med stora vård- och omsorgsbehov. Sammantaget handlar dessa arbeten inom välfärden också om en stor del av det svenska arbetslivet. Närmare en fjärdedel av de förvärvsarbetande arbetar inom välfärdssektorn.

> Särskilt hög är sjukfrånvaron för dem som arbetar med äldre, funktionsnedsatta, yngre barn och andra grupper med stora vård- och omsorgsbehov.

Startade sjukfall och medelantal sjukpenningdagar efter bransch 2025

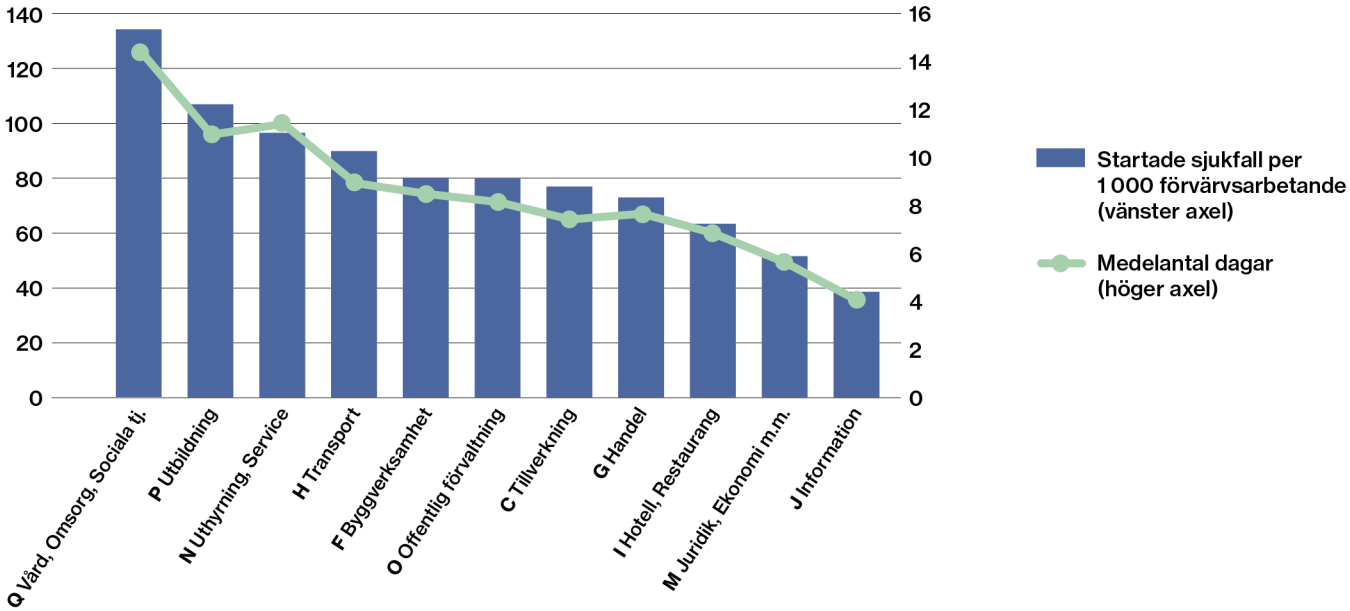

Försäkringskassan

Också inom näringslivet finns hög sjukfrånvaro i flera branscher

Det finns också branscher inom det privata näringslivet med hög sjukfrånvaro. I vissa fall kan en förklaring vara så kallad hälsoselektion. Det innebär att flera anställda inom branschen sedan tidigare har begränsningar i produktivitet och arbetsförmåga, och därmed svårt att konkurrera på andra delar av arbetsmarknaden. Ett exempel är branschen avfall och återvinning. Ett annat exempel är branschen fastighetsservice och grönyteskötsel där det finns många lokalvårdare med hög sjukfrånvaro, som delvis också beror på fysiskt ansträngande arbete. Hälsoselektion kan även finnas inom kontorstjänster och andra företagstjänster, där sjukfrånvaron är bland de högsta på hela arbetsmarknaden, med 161 sjukfall per 1 000 arbetande.

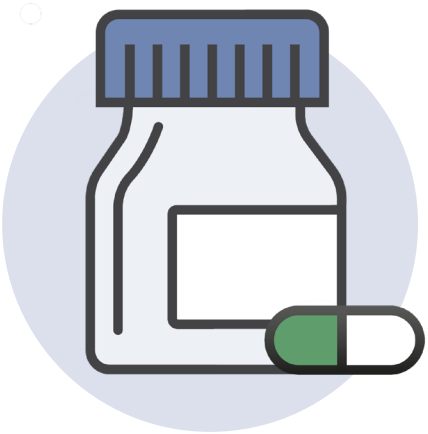

> Inom transportsektorn är sjukfrånvaron hög, särskilt inom branscherna landtransport, lufttransport samt post-och kurirverksamhet

Branscherna inom näringslivet som nämnts ovan kännetecknas dessutom av både fysiska och psykosociala utmaningar samt anställningsformer och relationer av mer instabil karaktär. Detta kan sammantaget öka risken för negativa hälsokonsekvenser och nedsatt arbetsförmåga i dessa delar av arbetslivet. Som kontrast kan nämnas veterinärbranschen som visserligen också har hög sjukfrånvaro, men sysselsätter många högskoleutbildade. Där har stress och hög arbetsbelastning sedan en längre tid varit vardag, när efterfrågan på djurvårdstjänster inte kunnat matchas av utbudet.

Inom transportsektorn är sjukfrånvaron hög, och det gäller särskilt inom branscherna landtransport, lufttransport samt post- och kurirverksamhet. Inom tillverkningsindustrin ligger i allmänhet sjukfrånvaron på en lägre nivå, men några undantag är tobaksindustri, livsmedelsindustri, träindustri och möbeltillverkning.

Antal startade sjukfall per 1000 förvärvsarbetande i delbranscher med sjukfrånvaro över genomsnittet 2025

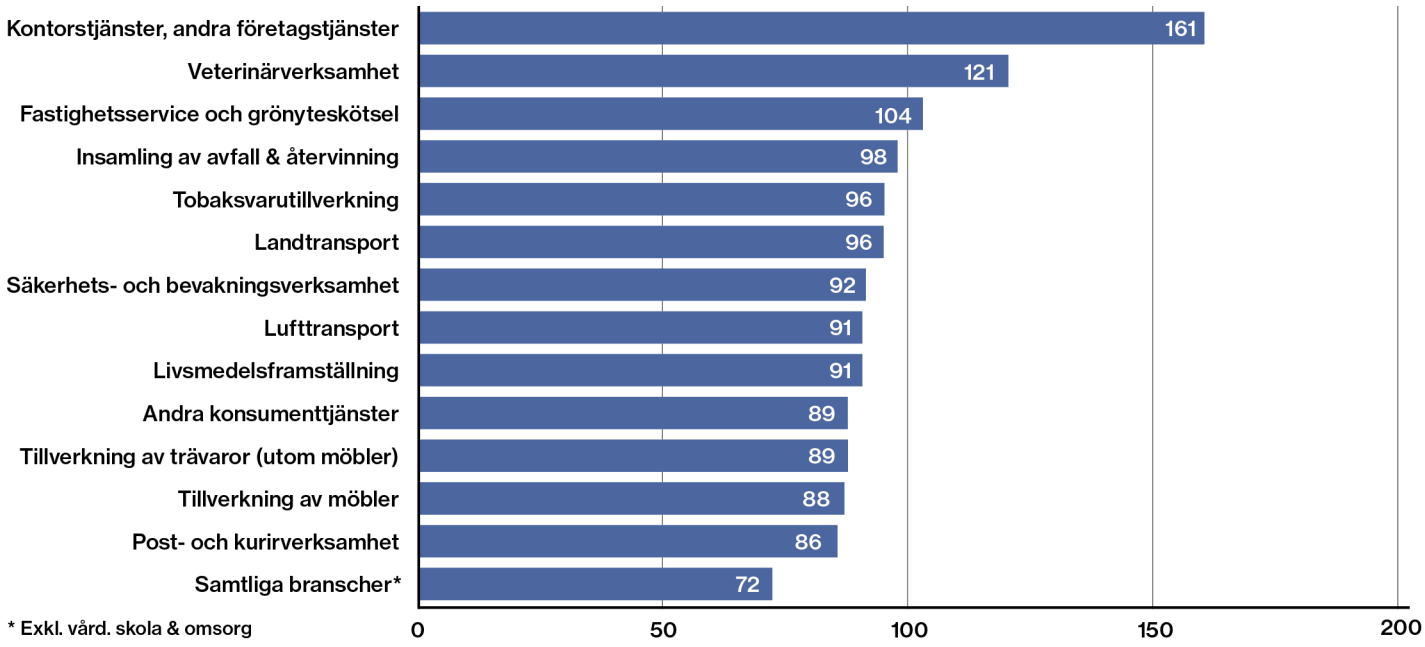

* Exkl. vård. skola & omsorg

Försäkringskassan

Förebyggande systematiskt arbetsmiljöarbete är viktigt i alla branscher

Att arbetsgivare arbetar medvetet och uthålligt med att förebygga ohälsa och sjukfrånvaro skapar större möjligheter för ett hälsosamt och produktivt arbetsliv. Det skapar också bättre förutsättningar för personer att återgå i arbete efter längre sjukskrivningar, och det underlättar för personer som har en tillfälligt eller varaktigt nedsatt arbetsförmåga att bidra till produktionen. Ytterligare ett skäl som talar för det förebyggande arbetet är att långvariga sjukskrivningar innebär lång väg tillbaka till arbete. Dessutom är kunskapen om verksamma rehabiliteringsåtgärder outvecklad när det gäller arbetsrelaterad ohälsa i psykiatriska och muskuloskeletala diagnoser. Olika branscher och arbetsgivare har sina särskilda utmaningar i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Gemensamt för alla arbetsgivare är dock att det förebyggande arbetet behöver involvera hela organisationen, från första linjen till den strategiska ledningen på styrelsenivå.

Sjukfrånvaron är för tillfället på nedåtgående, vilket är en positiv utveckling. Men många av de risker som förvärvsarbetande exponeras för i arbetslivet kan leda sjukdom och nedsatt arbetsförmåga först efter flera år. Även när sjukfrånvaron minskar är det därför viktigt att det systematiska arbetsmiljöarbetet hela tiden utvecklas och förstärks för att undvika att den arbetsrelaterade sjukfrånvaron återigen ökar.

> **Att arbetsgivare arbetar medvetet och uthålligt med att förebygga ohälsa och sjukfrånvaro skapar större möjligheter för ett hälsosamt och produktivt arbetsliv.**

De viktigaste resultaten av vår analys

- Under 2025 minskade antalet sjukfall med 5 procent och antalet sjukpenningdagar med 3 procent från föregående år. Nedgången har skett i samtliga sektorer och större branscher. Antalet startade sjukfall minskade mest för psykiatriska diagnoser med 12 procent.
- Kommuner och regioner har högst sjukfrånvaro följt av stat och stora privata företag, vilket till stor del beror på att välfärdstjänsterna oftast bedrivs inom offentlig sektor.
- Små och medelstora företag med mellan 10 och 249 anställda har lägst sjukfrånvaro. Mikroföretagen med ett fåtal anställda har visserligen färre, men mer långvariga sjukfall.
- Denna analys bekräftar tidigare resultat att sjukfrånvaron är högst inom välfärdstjänster, i synnerhet de som riktar sig till personer med omfattande behov av omsorg.
- Sjukfrånvaron är också hög inom branscher med kända olycksrisker och fysiska utmaningar i arbetsmiljön som transport- och byggbranscherna.

Författare

Ulrik Lidwall
Analytiker, Försäkringskassan

Presstjänst
010-116 98 88

Peter Abrahamsson
Analytiker, Försäkringskassan

Källor och mer att läsa

Sveriges officiella statistik över startade sjukfall och sjukpenningdagar per bransch, sektor och företagsstorlek
Försäkringskassan

Sjukfrånvaron på svensk arbetsmarknad. Sjukskrivningar längre än 14 dagar och avslut inom 180 dagar i olika branscher och yrken.
Socialförsäkringsrapport 2018:2, Försäkringskassan 2018

Sjukfrånvaro, sektor och företagsstorlek
Korta analyser 2018:1, Försäkringskassan 2018

Sjukfrånvaron inom välfärdstjänsterna
Korta analyser 2018:3, Försäkringskassan 2018

Sjukfrånvaro efter bransch
Korta analyser 2021:3, Försäkringskassan 2021

Vilken betydelse har sysselsättningsformen för nyttjandet av sjukpenning?
Socialförsäkringsrapport 2026:2, Försäkringskassan 2026

Om analysen
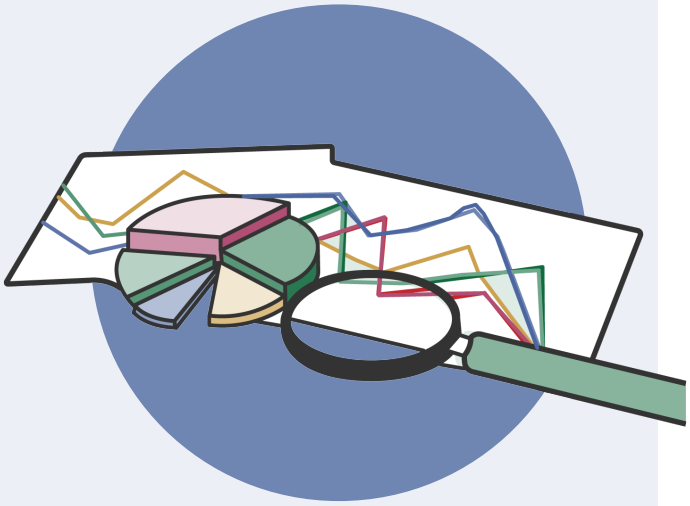
Analysen bygger på Sveriges officiella statistik över startade sjukfall och sjukpenningdagar per bransch, sektor och företagsstorlek med data från Försäkringskassans datalager STORE. Statistiken utgår från förvärvsarbetande individer (anställda eller egenföretagare) i åldrarna 17–69 år som har haft sysselsättning under november månad föregående år, samt en registrerad uppgift om bransch- och sektortillhörighet. Sysselsättning utgår från SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (BAS). Bransch redovisas enligt näringsgrensindelningen SNI 2007 (Standard för svensk näringsgrensindelning 2007). Sektor klassificeras utifrån SCB:s standard för indelning efter ägarkontroll 2000.